

Spektrala Transformer

Faltning & Z-transform

Faltning (convolution)

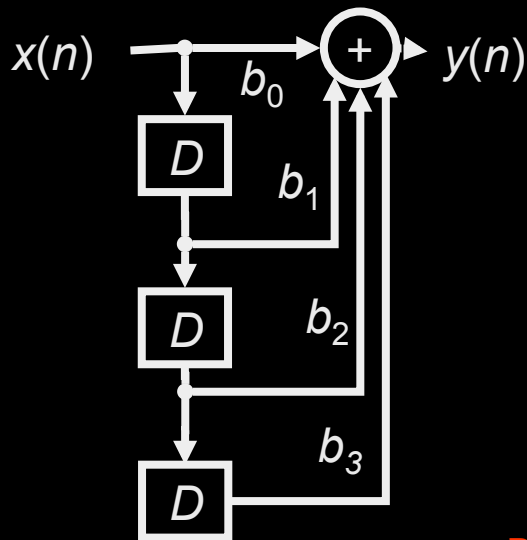
- När en signal $x(n)$ filtreras genom ett filter med impulssvaret $h(n)$ så är utsignalen $y(n)$ en *faltning* av $x(n)$ och $h(n)$
- Betecknas $y(n) = x(n) * h(n)$

$$y(n) = x(n) * h(n) = \sum_{k=0}^{N-1} h(k)x(n-k)$$

- När två signaler *faltas* i tidsdomänen, multipliceras de i frekvensdomänen

H(z) och h(n)

- Ett filter kan beskrivas med impulssvar $h(n)$ eller överföringsfunktion $H(z)$
- Dessa är sammankopplade

$$h(n) = [b_0, b_1, b_2, b_3]$$

$$H(z) = b_0 + b_1 z^{-1} + b_2 z^{-2} + b_3 z^{-3}$$

$$H(z) = \sum_{k=0}^3 h(k) z^{-k}$$

Z-transformen

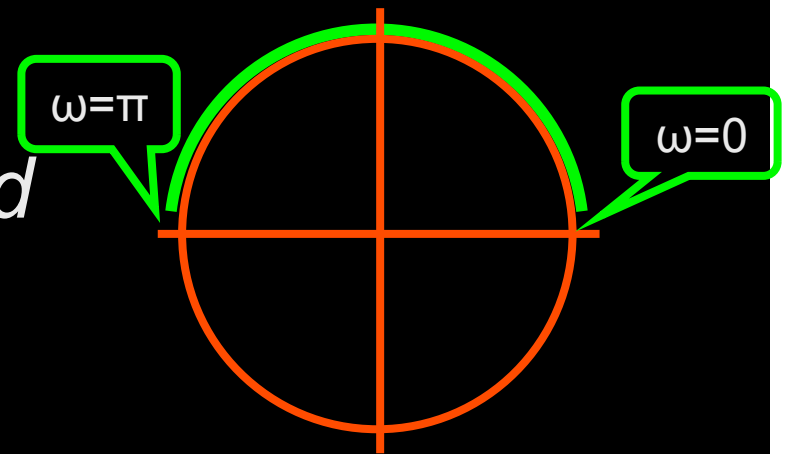
$$X(z) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} x(k)z^{-k}$$

Z-transformen på enhetscirkeln

- Värdet av $X(z)$ på enhetscirkeln vid frekvensen ω ger *energin i $x(n)$ vid den frekvensen*
- Värdet av $H(z)$ på enhetscirkeln vid frekvensen ω anger *vad filtret gör med signalen vid den frekvensen*

Kom ihåg:

$$z = e^{j\omega}$$

Beräkning av Z-transformen

- Ofta räknar man inte ut Z-transformen från “scratch” med hjälp av definitionen
- Istället använder man tabeller över vanliga transformeringar

Några Z-transformpar

$x(n)$	$X(z)$
$\delta(n)$	1
$\delta(n - k)$	z^{-k}
$u(n)$	$\frac{1}{1 - z^{-1}}$
$a^n u(n)$	$\frac{1}{1 - az^{-1}}$

Hur går man från $X(z)$ till $x(n)$?

- Tänk på $X(z)$ som ett filter och beräkna impulssvaret
- Dela upp $X(z)$ i en summa av enkla bråk – partialbråksuppdelning, använd sedan tabellen

Exempel:

$$\frac{1}{(z - j)(z - j)} = \frac{A}{z - j} + \frac{B}{z + j} = \frac{-0.5j}{z - j} + \frac{0.5j}{z + j}$$